

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága az Illés és Társai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Illés Tibor ügyvéd által képviselt Zrt. felperesnek a dr. Hernádi Anikó jogtanácsos által képviselt Vám- és Pénzügyőrség Nyugat-dunántúli Regionális Parancsnoksága (9700 Szombathely, Hunyadi u. 47.) alperes elleni vámügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2009. május 5. napján kelt 9.K.20.188/2009/5. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Zala Megyei Bíróság 9.K.20.188/2009/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 1.328.200 (egymillió-háromszázhuszonnyolcezer-kétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes meghatalmazottja útján, 2004. június 10-e és 27-e között a Letenyei Vámhivatalnál rizsszállítmányokra közösségi külső árutovábbítási eljárást kezdeményezett, amelyhez a részére összekeszesség vállalási engedélyhez kiadott TC 31 kezességi tanúsítvány szolgált garanciaként. Az árutovábbítási okmányon főkötelezettként a felperes, rendeletetési vámhivatalként a Nyíregyházi Fővámhivatal került megjelölésre.

Az elsőfokú vámhatóság keresési eljárást kezdeményezett és felszólította a felperest az árubemutató megfogalmazás megtörténtének

igazolására. A felperes benyújtotta a TRKO „A” példányát, valamint a TC 11 „bemutatói igazolás”-t. Ezek az okmányokon bélyegző lenyomat szerepelt számmal, dátummal, de a bemutatás helye, ténye, a vizsgálat eredménye, a rendeltetési vámhivatal bejegyzésére vonatkozó rovatok kitöltetlenek voltak.

A rendeltetési vámhivatal az eljárás lezárultát nem erősítette meg, az alternatív bizonyítékként benyújtott okmányokon a záradékolás nem volt szabályszerű, ezért az elsőfokú vámhatóság utólagos megkeresést bocsátott ki a Dél-Pest térségi, valamint a Buda térségi Fővámhivatalok felé. E vámhivatalok közlése szerint, az okmányokat az illetékes hatóságnál nem mutatták be, az okmányokon lévő „pecsét hamisnak látszik, vagy hamisított”, a „pecsét visszaélés alapján került oda”.

Az elsőfokú vámhatóság határozataival a felperest a vámáru címzettjével és fuvarozójával egyetemlegesen, de külön határozatban, összesen 22.228.268 forint vámtartozás megfizetésére kötelezte a vámáru vámfelügyelet alóli jogellenes elvonása miatt. A felperes fellebbezése folytán eljár alperes határozatával az elsőfokú határozatokat helybenhagyta.

A megyei bíróság a felperes által előterjesztett keresetet megalapozatlannak találta, ezért azt 3.K.20.347/2005/7. számú jogerős ítéletével elutasította.

A felperes a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelemmel élt. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Kfv.I.35.198/2005/8.számú ítéletével a megyei bíróság ítéletét és az alperes határozatát - az elsőfokú határozatokra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az első fokon eljár közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte. Ítélete indokolásában kifejtette, az olyan adatok, nyilvántartások, amelyek az ügyfél által nem ellenőrizhetőek, magukban nem alkalmasak a hatósági határozatban foglalt tényállítások kétséget kizáró igazolására, illetőleg, ha bizonyítékként a vonatkozó szabályozás értelmében csak közokirat fogadható el, annak hitelességét, a bélyegző lenyomat hamis vagy hamisított voltára hivatkozással, kétségbe vonni csak szakvélemény alapján lehetséges. Egyetértett azonban a Legfelsőbb Bíróság azzal, hogy ha a vámhatóság az új eljárásban eleget tesz a közokiratok hiteltelenségére vonatkozó bizonyítási kötelezettségének és a felperes, mint főkötelezett nem tud az EKvhr 365. cikkében foglaltaknak megfelelő bizonyítékkal szolgálni, a felelősség alól nem mentesülhet.

Az új eljárás során a vámhivatalnak figyelemmel kell lennie arra, hogy a közokirat hamis, hamisított voltát, az azzal való visszaélés tényét, idejét, az elektronikus visszajelzés és számítógépes nyilvántartás alaki és tartalmi hiteltelenségét az alperesnek kell bizonyítania, mivel ezek az ügykörén belül kerültek kibocsátásra.

Ezt meghaladóan azonban a bemutatás igazolása a felperes kötelezettsége.

Az elsőfokú hatóság a megismételt eljárásban beszerezte a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Szakértői Intézete 2004. november 3. napján kelt 136/A-3/553/2004. számú büntetőeljárásban készített szakértői véleményét, amely szerint a kérdéses vámbélyegzések egyazon hamis vámbélyegzőtől származnak.

Ezt követően a vámhatóság határozataival 22.136.663 forint vámtartozás megfizetésére kötelezte a felperest. Indokolásában rámutatott, hogy az elektronikus visszajelzés és a nyilvántartásba vétel hamis igazolás alapján történt meg. Az érintett árukat a valóságban nem mutatták be egyik fővámhivatalnál sem, a jogellenes elvonás ténye megerősítést nyert.

A határozat elleni fellebbezést követően az alperes az eljárás felfüggesztése mellett, szakértői bizonyítást foganatosított a T1 típusú dokumentumokon található bélyegző lenyomat vizsgálata iránt, majd 2007. október 9. napján hozott 1612-13/2007. számú határozatával az elsőfokú határozatokat helybenhagyta. Határozata indokolásában kifejtette, a szakértői vélemény a korábban hivatkozott és az elsőfokú hatóság által idézett szakértői véleménnyel egyezően arra az álláspontra helyezkedett, hogy az okmányokon szereplő pecsét hamis, így az okiratok az árubemutatás tényleges megtörténtét nem igazolták. Ezen túlmenően hivatkozott arra a belső vizsgálatra, amely a fiktív érkeztetést és az NCTS számítógépes rendszerben a valótlan adatok rögzítését igazolta. Az áruk a vámfelügyeleti rendszerben az e célra szolgáló nyilvántartásban (VÁMREG) nem kerültek felvételre, vámjogi sorsuk rendezésére az előírt határidőn belül indítványt nem terjesztettek elő, átmeneti megőrzésükre, raktárban történő felvételükre nem került sor. A számítógépes adatok valóságát a megkeresett vámhivatalok nem igazolták vissza.

A felperes keresetében az alperes határozatának az elsőfokú határozatokra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte arra hivatkozva, hogy a vámhatóság a Legfelsőbb Bíróság által előírt bizonyítást nem folytatta le, illetve azt a másodfokú hatóság hatáskörrelvonást megvalósítva az elsőfokú vámhatóság helyett teljesítette. Kiemelte, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokat az alperes tévesen értékelte.

A megyei bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította, hangsúlyozva, hogy a megismételt eljárásban az alperes a Legfelsőbb Bíróság ítéletében előírt bizonyítási kötelezettségének eleget tett, a lehetséges bizonyítékokat beszerezte, a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta. Ezzel szemben a felperes az őt terhelő, az árubemutatás tényét igazoló kötelezettségének nem tudott eleget tenni. Az elsőfokú hatóság által elfogadott

szakvéleménnyel az alperes által beszerzett szakértői vélemény azonos megállapításra jutott. E szerint a TC 11 okmányon, valamint a TRKO „A” lapján a vámbélyegzések egyazon hamis bélyegzőtől származnak.

A Tanács 1992. október 12-i, 2913/92/EGK rendelete a Közöségi Vámkódex létrehozásáról (a továbbiakban: Vámkódex) 92. § /1/ és /2/ bekezdése az árubemutatás tényének igazolását a felperes kötelezettségévé teszi, nem elég arra hivatkozni, hogy az indító vámhivatal a számítógépes rendszerben az árubemutatás tényét rögzítette. A bemutatást a vámhivatalok nem igazolták vissza, az okmányokat nem küldték vissza. A felperes a Bizottság 1993. július 2-i 2454/93/EGK rendelete a Közöségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról (a továbbiakban: EKvhr.) 365. cikkében előírt bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget; az áru bemutatását nem tudta igazolni.

A VÁMREG rendszerben a szállítmányok regisztrációja nem történt meg, amely körülmény nem róható a felperes terhére. Ebből a rendszerből azonban a vámhatóság okiratot, igazolást nem állít ki. Az NCTS rendszerben az áru MRN száma fellelhető és rögzítésre került, de a visszaigazolás nem, illetve ezen szám alatt más áruk vonatkozásában történt meg. A keresési eljárás mindhárom vámhivatal esetében eredménytelenül zárult. A vámhivatalok azt igazolták vissza, hogy az MRN szám alatt feltüntetett rizsszállítmányok bemutatása nem történt meg. A bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy mindez a lefolytatott belső vizsgálat alapján megállapítható volt.

Végezetül hangsúlyozta, hogy az alperes az általa lefolytatott eljárás során bizonyította, a felperes a vámkománnyokon feltüntetett MRN szám alatti árukat sem az okmányokon megjelölt érkeztetési, sem más vámhivataloknál ténylegesen nem mutatta be.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, kérve annak megváltoztatását és a keresetének helyt adást. Álláspontja szerint a megyei bíróság tévesen értelmezte a közigazgatási eljárási jogi és a vámjogi anyagi szabályokat, ezért téves jogi következtetésre is jutott.

Az alperes a közigazgatási szerv hatáskörét elvonva, a Legfelsőbb Bíróság ítéletét figyelmen kívül hagyva kívánta elvégezni másodfokú eljárásában azokat a bizonyítási cselekményeket, amelyet a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú hatóság számára írt elő. Tévedett a megyei bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 105. § /2/ bekezdése alapján az alperes jogszerűen intézkedett a bizonyítás kiegészítéséről.

A közokirattal való visszaélés idejét és körülményeit a vámhatóságok nem bizonyították. A szállítmányok rendeltetési

hivatalhoz történő megérkezése a vámhatóság elektronikus nyilvántartásában rögzítésre került, e tényről a nyilvántartásba vevő vámhivatal az indító vámhivatalt elektronikus üzenetben, közokiratban értesítette. A megyei bíróság jogsértően figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy az árutovábbítási eljárás lezárását, a vámhatóság által jogszabályi rendelkezés alapján, kifejezetten az árutovábbítási eljárással kapcsolatos adatok kezelésére használt számítógépes nyilvántartási rendszer (NCTS) érvényes és joghatályos adatai, mint közokiratok bizonyítják. Az alperes nem bizonyította az elektronikus visszajelzés és számítógépes nyilvántartás alaki és tartalmi hiteltelenségét, ezért a felperes eredményesen hivatkozhat az EKVhr. 365. cikkében foglaltaknak megfelelő bizonyítékként a vám eljárás befejeződését igazoló közokiratokra, mentesülve így a felelősség alól. Tévedett a megyei bíróság, amikor a rendelkezésre álló közokiratokkal szemben elfogadta azon alperesi állítást, hogy a vám eljárás nem zárult le, illetve a TC11 „bemutatás igazolásokra” és a TRKO „A” lapokra a vámbélyegző rendeltetésellenesen került rá.

A jogerős ítélet sérti a Vámkódex 92. cikkében foglaltakat, ugyanis ezen jogszabályhely nem a felperes kötelezettségévé teszi az árubemutatás tényének igazolását. A megyei bíróság valótlanul, okiratellenesen állapította meg, hogy az érintett szállítmányok visszaigazolása más szállítmányok azonosító száma alapján történt meg. Ennek helytállósága esetén nem kötelezte volna megismételt eljárásra a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú vámhatóságot. Végezetül kiemelte, a Legfelsőbb Bíróság ítéletében foglaltak ellenére az alperes nem bizonyította, hogy a vámhatóság elektronikus nyilvántartási rendszerében elektronikus közokirattal igazolt árubemutatás ténylegesen nem történt meg, az árutovábbítási eljárás lezárását igazoló elektronikus közokirat hamis, hamisított, azzal bármely személy bármikor és bármilyen módon visszaélt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A felperes felülvizsgálati kérelmében lényegében a bizonyítékok Pp.206. § /1/ bekezdése szerinti szabad mérlegelését támadta azzal az állításával, hogy a megyei bíróság tévesen értékelte az alperes által lefolytatott bizonyítás eredményét, mert az alperes - a Legfelsőbb Bíróság Kfv.I.35.198/2005/8. számú ítéletében foglalt előírást mellőzve -, a szükséges bizonyítást nem folytatta le, ebből fakadóan nem tudta alátámasztani azon állítását, hogy az árubemutatás ténylegesen nem történt meg, valamint a felperes a hamis vagy hamisított közokirattal visszaélt volna.

A Pp. 270. §-ának /2/ bekezdése értelmében jogszabálysértésre alapítottan lehet a jogerős ítélet felülvizsgálatát kérni. Anyagi

jogi és eljárási szabályok megsértése egyaránt alapot adhat a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, azonban ha olyan eljárási szabálysértés nem történt, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt, a megtámadott határozatot hatályában fenn kell tartani. Amennyiben a bírósági ítélet tényállása iratellenesen került megállapításra vagy okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó módon történt a bizonyítékok mérlegelése, akkor az eljárási szabálysértés megállapítható. Nem állapítható meg ugyanakkor jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Pp. 275. §-ának /1/ bekezdése alapján, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye.

A Legfelsőbb Bíróság - egyezően a megyei bírósággal - arra az álláspontra jutott, hogy a vámhatóság a megismételt eljárás során a Ket. 111. § /3/ bekezdésében foglaltak mentén, az új eljárásra kötelező ítélet útmutatásait teljes körűen betartva, annak megfelelően járt el. A felperes nem tudott az EKVhr. 365. cikkében foglaltaknak megfelelő bizonyítékkal szolgálni, ezért a felelősség alól sem mentesülhetett.

A Vámkódex 92. § /1/ és /2/ bekezdése pontosan meghatározza a felperes kötelezettségét, amely nem merülhet ki abban, hogy az árubemutatás tényét az indító vámhivatal a számítógépes rendszerben rögzítette. Az árubemutatás tényét a vámhivatalkok sem igazolták vissza, így nem állt rendelkezésre olyan adat, tény, bizonyíték, amely a felperes állítását alátámasztotta volna.

A Ket. 50. § /1/ bekezdése a tényállás tisztázását a hatóság kötelezettségévé teszi, amely a Ket. 105. § /2/ bekezdéséből fakadóan a másodfokú eljárásban kiegészítő bizonyítási eljárás lefolytatásával is megtörténhet. Tévesen hivatkozott a felperes hatáskörelvonásra, ugyanis a fentebb hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnően az alperes nem volt elzárva attól, hogy a szükségesnek tartott szakértői bizonyítást lefolytassa, azt az elsőfokú hatóság által felhasznált bizonyítékokkal összevesse. A lefolytatott bizonyítási eljárás kétséget kizáróan igazolta, hogy az elektronikus visszajelzés és a nyilvántartásba vétel hamis igazolás felhasználásával történt meg, azaz ezen okiratok az árubemutatás tényleges megtörténtét nem igazolhatják. A Vámkódex 92. § /1/ és /2/, valamint az EKVhr. 365. § /1/-/2/ bekezdéséből fakadóan a fentieknek és nem annak van ügydöntő jelentősége, hogy a vámáruk regisztrációjára a VÁMREG rendszerében milyen okból nem került sor.

A megyei bíróság a helyesen megállapított tényállásból a rendelkezésre álló bizonyítékok összességében történt értékelésével helytállóan jutott arra a következtetésre, miszerint az alperes

bizonyította, hogy a rizsszállítmányok bemutatása sem az érkeztetési, sem más vámhivataloknál nem történt meg.

A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási és anyagi jogi szabályokat nem sértette meg, ezért azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapulvételével hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte a Legfelsőbb Bíróság a felperest a pervesztessége folytán felmerült, az alperest illető perköltség megfizetésére.

Kötelezte továbbá a per tárgyi illetékeljegyzési joga folytán lerovásra nem került felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az Itv. 50. § /1/ bekezdése alapján figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdésében foglaltakra.

Budapest, 2010. május 26.

Dr.Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr.Sperka Kálmán sk. előadó bíró, Dr.Márton Gizella sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági írnok